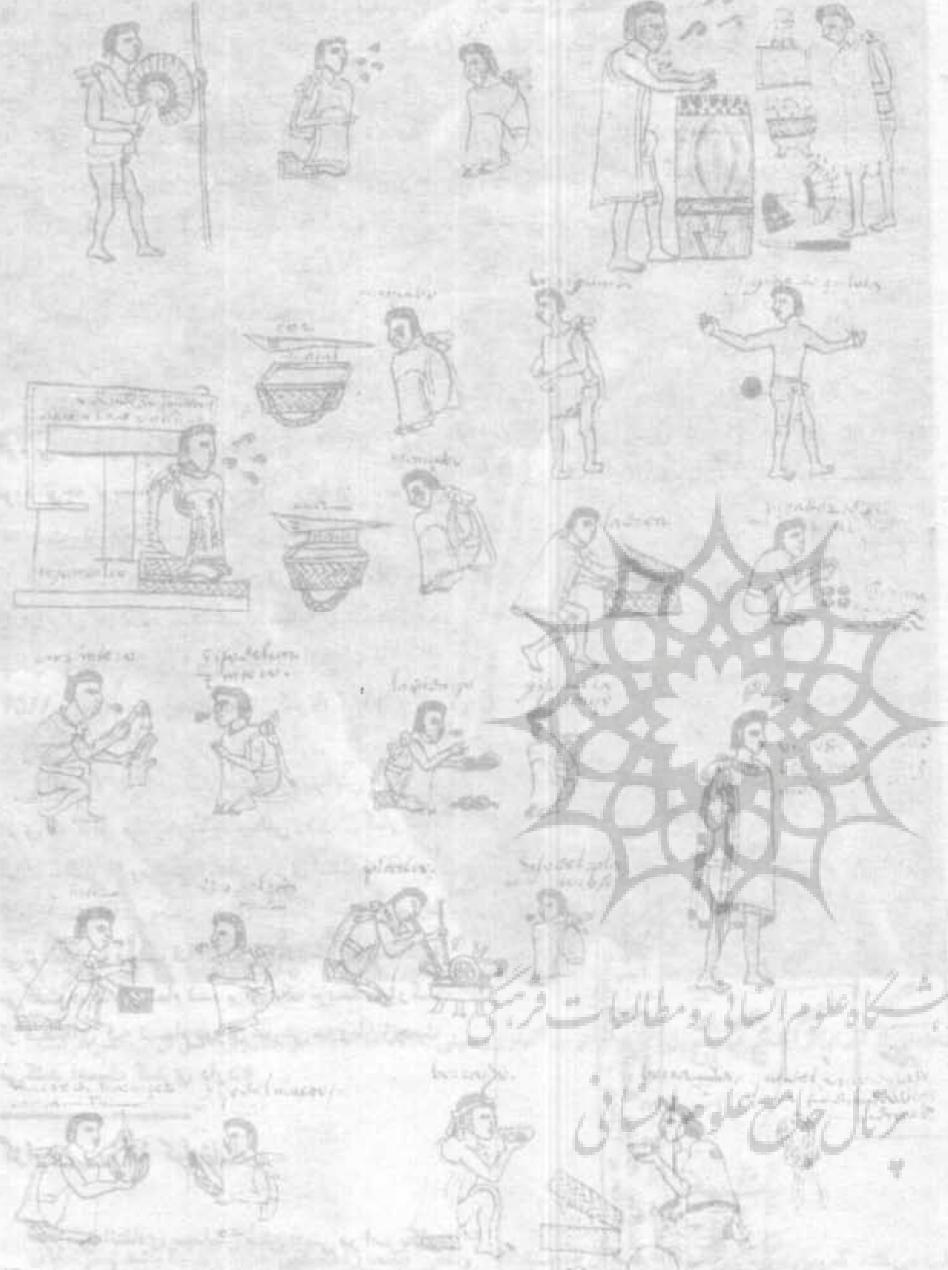

تولد یک زبان

مشاغلی که یک بسر آزتکی می‌تواند انتخاب کند در این صفحه از «کتاب مندوza»، سندی از زندگی آزتکی سده شانزدهم، نشان داده شده است. در قسمت وسط بالای صفحه، پدری مشاغل را برای پسرش توضیح می‌دهد.

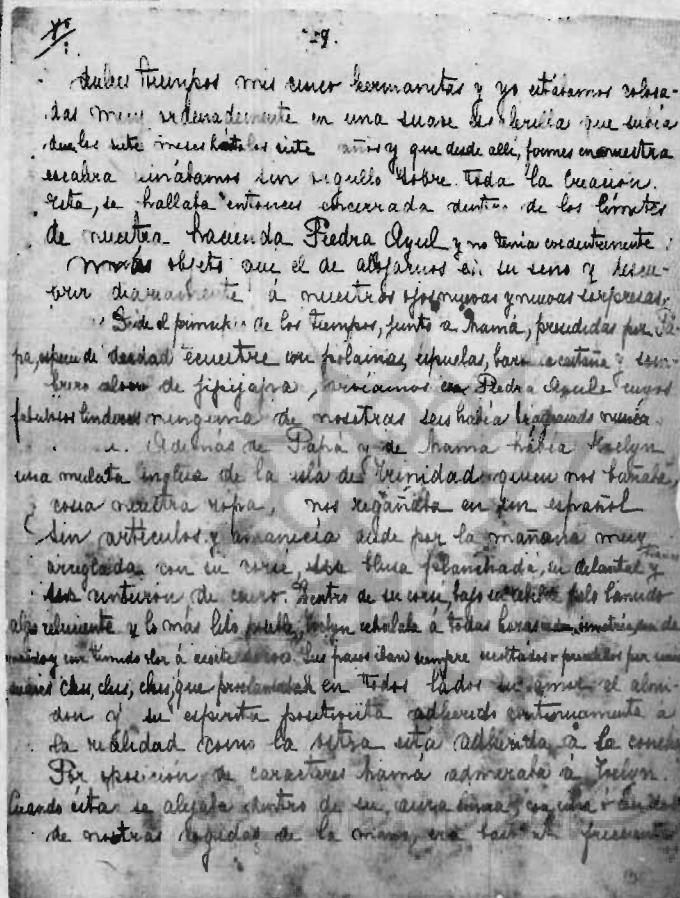
مجموعه آرشيوها (ر.ک. ص. ۱۸) به خاطر مسئولیتی که در مورد کل قاره بر عهده دارد و نظر به روش‌شناسی خاص خود که مطالعه متن اصلی را همراه با مطالعه مراحل مختلف آن متن در نظر می‌گیرد، مرحله قطعی تکامل ادبی آمریکای جنوبی را در سده بیست آشکار می‌سازد. کار مطالعه توسط متخصصین با دیدهای گوناگون و امروزی نقد،

هز چند زبان را نمی‌توان تنها عامل شکوفایی ادبی آمریکای جنوبی در دهه‌های اخیر دانست، اما اگر نگوییم اساسی‌ترین عامل است، به عقیده من یکی از عوامل مؤثر در این باب به حساب می‌آید. زیرا نویسنده با نوشتن به زبانی که به خود او تعلق دارد می‌تواند بدون داشتن عقده و یا وجود ان ناراحت توازن در عبارات و کمال نوشته را باعث شود.

از آنجا که نویسنده‌گان آمریکای جنوبی هیچگاه زبانی را که به آن می‌نوشتند از آن خود نمی‌دانستند، عقده‌ای در ایشان ایجاد شده بود. آنچه باعث می‌شد این وضعیت تشدید گردد نظر سیاری از نویسنده‌گان شهرهای بزرگ اسپانیا بود و بخصوص آنها که در استفاده از کلمات صحیح و سواس دارند. اینها زبان اسپانیایی را متعلق به خود دانسته، ادبیات آمریکای جنوبی را تنها انشعابی از ادبیات اسپانیایی می‌شمردند. این اعتقاد توسط مقاله نویس و داستان نویس اسپانیولی آذورین (۱۹۷۴) در ابتدای سده حاضر به صراحت اعلام شد: «ما هستیم که روح زبانیم.»

زبان‌شناسان و لغت‌شناسان کوشیده‌اند تا پدیده‌ای را که نویسنده‌گان دو سوی آتلانتیک را در عین حال بهم نزدیک کرده و از یکدیگر دور می‌سازد توضیح دهند. زبانی که به دلایل روشن تاریخی و سیاسی کاستیلی یا اسپانیولی خوانده می‌شود، یک «نظام» زبانی است. این نظام زبانی در اسپانیا و به دلایل بیشتر در آمریکای جنوبی دارای گونه‌هایی است. وجود زبانهای سرخبوستی در زیر بنا و نفوذ زبانهای آفریقایی در نقاطی مانند کارائیب، و زبان مهاجرین و نیز زبان نویسنده‌گان خلاق عمیقاً در تغییرات آوای و صرف و نحو زبان اسپانیایی آمریکای جنوبی تأثیر گذاشته‌اند. این عوامل که در طی قرنها در باروری زبان اسپانیایی آمریکای جنوبی سهیم بوده هرگز وحدت نظام را از بین نبرده است. زبان همواره همان زبان اسپانیایی بوده و صرفاً تغییر شکل پذیرفته و غنی گردیده و این امری است کاملاً طبیعی. این تغییر از طریق همکاری، که خود نشان دهنده زمینه فرهنگی و تاریخی آمریکای جنوبی است، صورت گرفته است. این وضع حاصل کوششی سخت و پیگیر در جهت شناسایی و ثبت هریت فرهنگی بوده است. این کوشش که بارها بی‌نتیجه ماند، سرانجام در قرن بیست به ثمر رسید. نظری که در باره نظام زبان اسپانیایی و گونه‌های آن ارائه شد در زمانی خاص از تاریخ ادبی آمریکای جنوبی به وضوح خود را نشان داد زمانی که عقدۀ حقارت نویسنده‌گان آمریکای جنوبی در بر این نویسنده‌گان ایبریایی (اسپانیایی - پرتغالی) رنگ باخت و این زبان را از آن خود شمردند. این زمان همچنین شکوفایی ادبیاتی را در بی داشت که ابتدادر قالب شعر و بعدها غالباً به صورت داستان هویت فرهنگی قاره را بآثار استثنایی و برجسته در صحنه ادبیات معاصر به ثبت رسانده است.

نوشته روبن باریرو ساگویر

تصویر راست، صفحه ۹
دستنوشته خاطرات ماما
سفید (۱۹۲۹)، برمان ترز ادولا
بارا (۱۸۹۵-۱۹۳۶)،
نویسنده و نزد نلایی
(تصویر بالا). دستنوشته
در کتابخانه ملی و نزد نلایی
در کاراکاس، نگهداری
می شود.

هویت آمریکای جنوبی مربوط است و آن ادبیات سرخبوستی است. در جلسه همگانی الکا (انجمن ارشیوهای ادبی سده پیشتر مربوط به آمریکای جنوبی کارائیب و آفریقا) طرحی به تصویر رسید تا متون این زبان ریشمدار را که بیشتر در شکل گفتاری آن حفظ

جنبهای مختلف اثر را تعییان می سازد. برای تهیه متن دقیق، بر خوردهای گوناگون به کار گرفته می شود که در آن هم دقایق کار و اجزای اثر مورد نظر بررسی می شود و هم آن را با دیدی جامعتر بررسی می کنند. از آنجا که مجموعه ارشیوهای در برگیرنده آثاری است که از ابتدای سده حاضر تا بحال نوشته شده خواننده می تواند پیشرفت آثار ادبی آمریکای جنوبی را از آخرین مراحل بین ثباتی آن تا آنجا که مسیر خود را یافته و تثبیت شده است دریابد و چون این مجموعه تمام کشورهای آمریکای جنوبی را در بر می گیرد خواننده می تواند با دیدی جامع توعیات زبانی را که قبل از باره اش صحبت شد بررسی کند. همچنین می تواند واقعیت را در باره و خصیت زبانی آمریکای جنوبی دریافت. همین واقعیت که زمانی از دیدگذگان انقادی پیشینیان یک نفس شمرده می شد، یک ابراد قابل سرزنش و ایرادی که یکدستی زبان کاستیلی را آلوه می ساخت، در واقع منبع تقویت زبانی در حال تکامل است. در واقع کمتر زبانی مانند زبان اسپانیایی امکان بهره گیری از این همه منبع را داشته است. این واقعیت را امروزه نویسندهان و حتی دانشگاهیان اسپانیایی شناخته و پذیرفته اند، واقعیتی که افراد هر دو جامعه را در درک هر چه بیشتر یکدیگر باری کرده و آکاهی ایشان را در مورد تعلق هر دوی آنها به یک جامعه فرهنگی واحد سبب شده است.

مجموعه ارشیوها به جستجوی هویت آمریکای جنوبی، و شاید بهتر است بگوییم به تأیید آن کمک می کند. در این جستجو حیطه ای است که هنوز به شناسایی آن همت نگمارده اند، گرچه به ریشه و اساس

شده است پیش از تابودی کامل آن منتشر کنند. اجرای این طرح می تواند در حفظ و نجات متونی که نه تنها از لحاظ زیباشناسی اهمیت خاص دارند بلکه برای درک اساس فرهنگ آمریکایی جنوبی گره گشای هستند مؤثر باشد، متونی که به اندازه خاکی که در آن مدفون بوده تمام نشدنی و در عین حال همانند یک نجوا و با

روبن باریرو ساگویر، نویسنده بارگردانی و مستخلص در فرهنگ و زبان گوارانی، در مرکز ملی تحقیق علمی فرانسه به کار اشتغال دارد و یکی از اعضای کمیته علمی بین المللی مجموعه ارشیو است. در بین تالیفاتش، مطالعات زبانشناسی و مجموعه اشعار و داستانهای کوتاه به چشم می خورد.

دو زن اینکایی که در برایر فانجهان اسپانیولی، فرانسیسکو بیزارو و دیگو دو الماگرو، زانوزده اند. این تصویر یکی از جندهای تصویری است که در این دو بخش فلیپ گوامان بومادوایا (۱۶۱۵ - ۱۵۳۴)، مورخ برویان، با عنوانهای Buen gobierno (۱۶۰۰) و Nueva Cronica (۱۶۱۵) آمده است.